

Valtioneuvoston asetus

liikennetarvikkeiden kaupasta, asennuksesta ja korjauksesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään ajoneuvolain (/) nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään:

- 1) ajoneuvolain (/) 91 §:ssä tarkoitetun valtuutetun asiantuntijan pätevyys- ja asiantuntemusvaatimuksista;
- 2) ajoneuvolain 89 §:ssä säädetyistä asennus- ja korjauslupan myöntämisen edellytyksenä olevista työtiloista, korjauslaitteista ja henkilöstön ammattitaitoa koskevista tarkemmista vaatimuksista;
- 3) ajoneuvolain 87 §:ssä tarkoitetuista ilman lupaa suoritettavista asennus- ja korjaustöistä;
- 4) muusta kuin tyyppihyväksytystä ajoneuvosta, järjestelmästä, komponentista, erillisestä teknisestä yksiköstä, osasta ja varusteesta annettavasta selosteesta.

2 §

Valtuutetun asiantuntijan pätevyys ja asiantuntevuus

Ajoneuvolain 91 §:ssä tarkoitetulla valtuutetulla asiantuntijalla on oltava tehtävään soveltuva, vähintään tekniikan ammattikorkeakoulututkinto tai teknikkotasoinen tutkinto ja kokemusta valvottavalta alalta.

3 §

Muusta kuin tyyppihyväksytystä ajoneuvosta, järjestelmästä, komponentista, erillisestä teknisestä yksiköstä, osasta ja varusteesta annettava seloste

Selosteen voi antaa erillisenä taikka kiinnittää, leimata tai muutoin merkitä ajoneuvoon, järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön, osaan tai varusteeseen tai sen pakkaukseen taikka tuotteen ostajalle tai muulle saajalle annettavaan kauppalaskuun tai muuhun toimituskirjaan. Selosteeseen on, milloin se on tarpeen, merkittävä, millaiseen tai minkä ikäiseen ajoneuvoon kiinnitettäväksi järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste myydään tai muutoin luovutetaan.

2 luku

Jarrujärjestelmät

4 §

Luvan oikeuttamat jarrujärjestelmiä koskevat työt

Ajoneuvolain 87 §:ssä tarkoitettujen M2-, M3-, N2-, N3-, O3- ja O4-luokan ajoneuvojen painemajarru- ja sähköjarrujärjestelmien korjaamiseen myönnetään:

1) A-lupa, jonka nojalla luvanhaltijalla on oikeus suorittaa kaikkia jarrujärjestelmiin säätölaitteeseen liittyviä korjaus-, huolto-, säätö- ja muutostoimenpiteitä sekä ajoneuvoyhdistelmien jarrusovituksia;

2) B-lupa, jonka nojalla luvanhaltijalla on oikeus suorittaa jarrujärjestelmien korjaus-, huolto- ja säätötoimenpiteitä, ei kuitenkaan jarrujen sovitus- ja muutostöitä eikä lukkiutumattomien jarrujärjestelmien ja sähköjarrujärjestelmien säätölaitteisiin liittyviä huolto- ja korjaustöitä; B-luvan haltijalla on kuitenkin oikeus vaihtaa kuorman tunteva jarruvoiman säädin ja säätää se ajoneuvon valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti.

B-lupa oikeuttaa luvanvaraista henkilöliikennettä harjoittavan luvanhaltijan, jolle jarrujärjestelmien korjauslupa on myönnetty ennen 1 päivää syyskuuta 1992 ja jolla on käytössään lukkiutumattoman jarrujärjestelmän testaukseen soveltuva laite, vaihtamaan oman kalustonsa lukkiutumattomien jarrujärjestelmien komponentteja.

5 §

Ilman lupaa suoritettavat jarrujärjestelmiä koskevat työt

Sellaisina jarrujärjestelmien asennus- ja korjaustöinä, joiden suorittamiseen ei vaadita lupaa, pidetään jarrujen päivittäisten huolto- ja säätötoimenpiteiden lisäksi seuraavia töitä:

- 1) jarrusylinterin ja sen kalvon vaihtaminen;
- 2) jarruputkien ja -letkujen uusiminen;
- 3) ilmakompressorin suodattimen vaihtaminen;
- 4) merkinanto- tai varoituslaitteisiin ja jarruvaloihin liittyvien komponenttien ja johdotuksen korjaaminen;
- 5) sellaisten jarrujärjestelmän venttiilien vaihtaminen, jotka eivät vaadi säätötoimenpiteitä.

Edellä 1 momentissa lueteltuja töitä saa suorittaa vain sillä ehdolla, että näissä töissä käytetään alkuperäisiä tai ajoneuvon tai jarrulaitteiden valmistajan korjattavaan ajoneuvoon asennettavaksi tarkoitettuja taikka muita teknillisiltä ominaisuuksiltaan vastaavia osia. Edellä 1 momentin 4 kohdassa mainittuja painemittareiden, jarruvoiman säätimien, lukkiutumattoman jarrujärjestelmän ja sähköjarrujärjestelmän korjaustöitä saa tehdä vain sellaisessa korjaamossa, jolla on tähän vaadittava korjauslupa.

6 §

Jarrujärjestelmiä koskeviin töihin liittyvät työtilat

Korjaamolla on oltava sellaiset työtilat, että jarrujärjestelmien korjaustyöt voidaan suorittaa sääolosuhteista riippumatta.

7 §

Jarrujärjestelmiä koskevissa töissä käytettävä henkilökunta

Korjaamon työstä vastuullisella henkilöllä on oltava tehtävään soveltuva vähintään tekniikan ammattikorkeakoulututkinto tai teknikkotasoinen tutkinto ja työkokemusta alalta taikka vähintään viiden vuoden työkokemus autokorjaamon työnjohtotehtävissä tai auton asentajana. Vas-

tuullisen henkilön on oltava lisäksi todistettavasti perehtynyt käytännössä raskaiden ajoneuvojen jarrujärjestelmien rakenteeseen ja korjaukseen. Lisäksi A-lupaa varten hänen on oltava suorittanut ajoneuvoyhdistelmän jarrujen riittävän kattavan sovittamiskurssin.

Jarrujärjestelmiin liittyvien töiden käytännön suorittaminen voidaan antaa sellaisen työntekijän tehtäväksi, jolla koulutus mukaan luettuna on vähintään viiden vuoden kokemus auton asentajan tehtävistä ja vastuullisen henkilön riittäväksi katsomaa kokemusta mainituista töistä. Kokeneen asentajan apuna tai välittömässä valvonnassa voidaan kuitenkin käyttää myös sellaista asentajaa, jolla on tätä vähemmän ammattikokemusta.

8 §

Jarrujärjestelmiä koskevissa töissä käytettävät laitteet ja varusteet

Lupaluokasta riippuen korjaamalla on oltava seuraavat laitteet ja varusteet tai vastaava pysyvä käyttöoikeus:

Laitteet ja varusteet:	Lupa:
1) jarrurumpujen koneistukseen tarvittavat työstökoneet	A ja B
2) jarrurumpujen ja kitkapalojen keskinäiseen sovittamiseen tarvittavat laitteet	A ja B
3) jarrutushidastuvuuden mittauslaite	A
4) jarrudynamometri (jos mittaus perustuu atk-pohjaiseen tiedonkeruuseen, ei c kohdassa tarkoitettua jarruhidastuvuuden mittauslaitetta vaadita)	A
5) lukkiutumattoman jarrujärjestelmän testaukseen soveltuva laite	A
6) jarruviiveiden mittauslaite	A
7) kitkapalojen niittauslaite	A ja B
8) pyörä- tai akselipainovaaka	A
9) riittävät mittausvälineet, sisältäen myös paineilmajärjestelmän jarrupaineiden mittauslaitteet	A ja B
10) riittävät jarrujen korjauksessa tarvittavat muut yleis- ja erikoistyökalut sekä tarpeelliset nostolaitteet	A ja B

Jos jarrurumpujen koneistus, jarrudynamometrimittaukset tai akselipainomittaukset suoritetaan alihankintatyönä, josta on sovittu kirjallisesti, voidaan 1 momentin 1, 4 ja 8 kohdan vaatimuksista poiketa.

Alihankintana suoritettavaan jarrukomponentin koneistukseen ja kompressorin korjaukseen ei tarvita edellä tarkoitettua lupaa. Vastuu kaikkien alihankintana tehtyjen töiden asianmukaisuudesta on sillä korjaamalla, jolla on korjauslupa ja joka on alihankinnan toimeksiantaja.

9 §

Jarrujärjestelmiä koskevia töitä koskevien tietojen tallentaminen

Luvanhaltijan on tallennettava luvanvaraisia jarrujärjestelmien korjaustöitä koskevat tiedot ja järjestettävä ne ajoneuvokohtaisesti. Tiedoista on käytävä ilmi korjauksen päivämäärä sekä korjauksen laatu ja tarkempi kohde.

Luvanvaraisia korjaustöitä koskevat tiedot on säilytettävä korjausta seuraavan kahden kalenterivuoden ajan.

10 §

Jarrujärjestelmien huolto- ja korjausohjeet

Valtuutetun korjaamon on hankittava ja pidettävä ajan tasalla toimintansa laajuutta vastaavat jarrujärjestelmien huolto- ja korjausohjeet.

3 luku

Taksamittarit

11 §

Taksamittareita koskevat laitteet ja ohjeet

Sillä, joka asentaa ja korjaa taksamittareita, on oltava käytettävissään mittarin valmistajan tai tämän edustajan taikka Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymä mittarin asennuksessa ja korjauksessa tarvittava tekninen laitteisto ja ohjelmistot.

Korjaajalla on oltava käytettävissään taksamittarin valmistajan toimittamat mittarin asennusta, korjausta ja säätöä koskevat ohjeet, tieto mittariin asennettavista taksoista sekä viranomaisten antamat ohjeet toiminnan harjoittamisesta.

Taksamittarin tarkastusta varten on oltava käytettävissä soveltuva mittarata.

Mittauslaitteiden asettamista saataville markkinoille koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta (uudelleenlaadittu) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/32/EU, jäljempänä mittauslaitedirektiivi, mukaisen taksamittarin asennus- ja korjausluvan haltijalta edellytetään voimassa olevaa valmistajan, valmistajan edustajan tai riippumattoman tarkastuslaitoksen todistusta siitä, että luvan haltijalla on käytettävissään asennuksessa, korjaamisessa, sinetöinnissä, kalibroinnissa sekä ohjelmistojen päivityksessä tarvittavat mittauslaitedirektiivin vaatimukset täyttävät laitteistot, ohjelmistot, tunnukset ja ohjeet.

12 §

Taksamittareita koskevissa töissä käytettävä henkilökunta

Asennus-, säätö- ja korjaustyöstä vastuullisella on oltava sellainen koulutus tai kokemus, joka mittarin valmistajan tai maahantuojaan taikka Liikenne- ja viestintäviraston antaman selvityksen perusteella voidaan katsoa riittäväksi.

Mittauslaitedirektiivin mukaisen taksamittarin asennus- ja korjausluvan hakijalta edellytetään 1 momentin vaatimusten sijasta voimassa olevaa, valmistajan, valmistajan edustajan tai riippumattoman tarkastuslaitoksen todistusta siitä, että luvan hakijalla on asennuksesta, korjaamisesta, sinetöinnistä, kalibroinnista sekä ohjelmistojen päivityksestä vastaava mittauslaitedirektiivin vaatimukset täyttävä henkilöstö.

13 §

Taksamittareita koskevien töiden laajuus

Luvanhaltija on oikeutettu asentamaan ja korjaamaan luvassa eriteltyjä taksamittareita.

Taksamittarin asennus- ja korjauslupa koskee niitä taksamittarimalleja, jotka on eritelty luvassa ja joita luvan myöntämiseksi annetut todistukset ja selvitykset koskevat.

14 §

Taksamittareita koskevia töitä koskevien tietojen tallentaminen

Korjaamon on tallennettava taksamittarin asennuksia ja korjauksia koskevat tiedot ja järjestettävä ne ajoneuvokohtaisesti.

Vähintään seuraavat tiedot on tallennettava:

- 1) asennuksen tai korjauksen päivämäärä;
- 2) ajoneuvon rekisteritunnus tai, jollei ajoneuvoa ole merkitty rekisteriin, valmistenumero;
- 3) ajoneuvon rengaskoko;
- 4) taksamittarin merkki, tyyppi, valmistenumero sekä mahdollinen tyyppihyväksyntänumero ja tieto CE-merkinnän kattavuudesta;
- 5) taksa;
- 6) asennus- ja korjaustyön yhteydessä muodostuneet raportit ja tallenteet sekä tieto käytetyistä laitteista ja mittareista;
- 7) kopio asiakkaalle luovutetusta sinetöintitodistuksesta.

Tiedot asennus- ja korjaustöistä on säilytettävä asennusta tai korjausta seuraavan kahden kalenterivuoden ajan. Niistä on riittävän helposti käytävä ilmi 2 momentissa mainitut asiat. Asennus- ja korjaustöistä tallennetut tiedot ja kopiot sinetöintitodistuksesta on toimitettava pyydetessä Liikenne- ja viestintävirastolle.

4 luku

Ajopiirturit

15 §

Luvan oikeuttamat ajopiirtureita koskevat työt

A-luvan haltijalla on oikeus asentaa ja tarkastaa ajopiirturi ja sen liitännät sekä tehdä määräysten sinetöinnit samoin kuin luvassa erikseen mainitun ajopiirturimerkin tai -merkkien säädöt, korjaukset ja kotelon sinetöinnit.

B-luvan haltijalla on oikeus suorittaa 2 momentissa mainitut tehtävät, ei kuitenkaan lupaa korjata tai säätää ajopiirturia tai näihin toimenpiteisiin liittyen sinetöidä kotelo. Lupa koskee kaikkia hyväksytyjä mallia olevia ajopiirtureita. Lupa oikeuttaa kuitenkin muuttamaan autoon asennettavan ajopiirturin kilometrilukemat mittarinvalmistajan ohjeiden mukaisesti ja pelkääntään tähän toimenpiteeseen liittyen sinetöimään kotelon.

Da-luvan haltijalla on oikeus korjata ne digitaaliset ajopiirturit, joiden merkki ja malli on mainittu luvassa. Rippumatta digitaalisen ajopiirturin merkistä ja mallista luvan haltijalla on oikeus asentaa, tarkastaa, tarkistaa ja säännösten edellyttämällä tavalla sinetöidä laite sekä kopioida digitaaliseen ajopiirturiin tallennetut tiedot tai antaa todistus kopioinnin mahdollisuudesta;

Db-luvan haltijalla on oikeus asentaa, tarkastaa, tarkistaa ja säännösten edellyttämällä tavalla sinetöidä digitaalinen ajopiirturi sekä kopioida digitaalisen ajopiirturiin tallennetut tiedot tai antaa todistus kopioinnin mahdollisuudesta.

16 §

Ajopiirtureita koskevissa töissä käytettävä henkilökunta

Asennus- ja korjaustyöstä vastuullisella on oltava sellainen koulutus tai kokemus, joka ajopiirturin valmistajan tai maahantuojan, koulutuksen antajan taikka Liikenne- ja viestintäviraston antaman selvityksen perusteella voidaan katsoa riittäväksi.

17 §

Ajopiirtureita koskevat laitteet ja varusteet

Ajopiirtureiden asennuksiin ja korjauksiin oikeuttavan luvan haltijalla on oltava lupaluokan mukaan käytettävissään seuraavat varusteet:

Laitteet ja varusteet:	Lupa
1) ajopiirturin valmistajan hyväksymät tai Liikenne- ja viestintäviraston riittäviksi toteamat testauslaitteet ajopiirturin ja sen kellon tarkistamiseksi	A
2) ajopiirturin kotelon sinetöimiseksi tarvittavat välineet ja tarvikkeet	A
3) tekniset tiedot ajopiirturista sekä sen asennuksesta, säädöstä ja korjauksesta	A
4) tiekierrosluvun mittausvälineet	A, B, Da ja Db
5) tarpeelliset asennustyökalut	A, B, Da ja Db
6) rengaspaineen mittari	A, B, Da ja Db
7) sekuntikello	A, B
8) sinetöintipihdit ja -tarvikkeet	A, B, Da ja Db
9) tekniset tiedot digitaalisesta ajopiirturista, sen asennuksesta ja korjauksesta sekä asennuksen ja korjauksen suorittamiseksi tarvittavat ohjelmistot ja laitteet	Da
10) digitaalisen ajopiirturin tarkastuksien suorittamiseksi sekä valvontalaitteesta ja korjaamokortista kopioitavien tietojen siirtoon ja tallennukseen tarvittavat ohjelmistot ja laitteet	Da ja Db

18 §

Ajopiirtureita koskevia töitä koskevien tietojen tallentaminen ja korjaamokortin käyttö

Korjaamon on tallennettava analogisten ajopiirtureiden asennuksia, säätöjä, korjauksia ja tarkastuksia koskeva tiedot ja järjestettävä ne ajoneuvokohtaisesti. Vähintään seuraavat tiedot on tallennettava:

- 1) asennuksen, säädön, korjauksen tai tarkastuksen päivämäärä;
- 2) ajoneuvon rekisteritunnus;
- 3) ajoneuvon renkaiden kehä;
- 4) suoritettu toimenpide niin, että kilometrilukeman mahdollinen muutos käy ilmi;
- 5) mahdollisessa tarkastuksessa todetut näyttövirheet.

Tiedot digitaalisen ajopiirturin asennuksista, korjauksista ja tarkastuksista on tallennettava siten, että korjaamokorttiin tallennetut tiedot kopioidaan säännöllisesti luvanhaltijan asennus- ja korjaustöistä ylläpitämään rekisteriin. Tiedot on säilytettävä huolellisesti 4 momentissa mainitun ajan ja ne on oltava valvontaviranomaisen pyynnöstä saatavilla sellaisessa muodossa ja järjestyksessä, että asennus- ja korjaustöiden valvonta on mahdollista.

Luvanhaltija on vastuussa korjaamokortin ja siihen liittyvän tunnusluvun huolellisesta käsittelystä. Luvanhaltija saa luovuttaa korjaamokortin kirjallista kuittausta vastaan vain sellaisen luvanhaltijaan työsuhteessa olevan käyttöön, joka täyttää 15 §:n mukaiset asennus- ja korjaustyöstä vastuullisen henkilön pätevyysvaatimukset.

Luvanvaraisia korjaustöitä koskevat tiedot on säilytettävä työtä, tarkastusta tai korjaamokortin tietojen kopiointia seuraavan kahden kalenterivuoden ajan.

5 luku

Nopeudenrajoitin

19 §

Nopeudenrajoitinta koskevat laitteet ja ohjeet

Nopeudenrajoittimen asennuksia, korjauksia ja säätöjä suorittavalla on oltava käytettävissään tehtävissä tarvittava teknillinen laitteisto ja näitä tehtäviä koskevat ohjeet, jotka jokin seuraavista tahoista on hyväksynyt:

- 1) nopeudenrajoittimen valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja;
- 2) ajoneuvon valmistaja tai tämän valtuuttama edustaja; tai
- 3) Liikenne- ja viestintävirasto.

20 §

Nopeudenrajoitinta koskevissa töissä käytettävä henkilökunta

Nopeudenrajoittimen asennus-, korjaus- ja säätötyöstä vastuullisella on oltava sellainen koulutus tai kokemus, jonka jokin 18 §:ssä mainituista tahoista katsoo riittäväksi.

21 §

Nopeudenrajoittimia koskevien töiden suorittaminen

Luvanhaltija on oikeutettu asentamaan ja korjaamaan vain luvassa erikseen mainitun valmistajan nopeudenrajoittimia.

Jos nopeudenrajoittimen asentaminen, korjaaminen tai säätäminen edellyttää ajopiirturin sinetöinnin murtamista, saa nopeudenrajoittimen asennus-, korjaus- ja säätötöihin oikeuttavan luvan haltija suorittaa ajopiirturin uudelleen sinetöinnin, jos luvanhaltijalla on sinetöintioikeus.

22 §

Nopeudenrajoittimia koskevia töitä koskevien tietojen tallentaminen

Luvanhaltijan on tallennettava nopeudenrajoittimen asennuksia, korjauksia ja säätöjä koskevat tiedot ja järjestettävä ne ajoneuvokohtaisesti.

Vähintään seuraavat tiedot on tallennettava:

- 1) asennuksen, korjauksen tai säädön päivämäärä;
- 2) ajoneuvon rekisteritunnus tai, jollei ajoneuvoa ole merkitty rekisteriin, valmistenumero;
- 3) ajoneuvon renkaiden koko, kehä ja ilmanpaine;
- 4) suoritettu toimenpide ja mahdollisesti ilmennyt vika.

Nopeudenrajoittimen asennuksia, korjauksia ja säätöjä koskevat tiedot on säilytettävä toimenpidettä seuraavan kahden kalenterivuoden ajan.

6 luku

Voimaantulo

23 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2020.

Tällä asetuksella kumotaan liikennetarvikkeiden kaupasta, asennuksesta ja korjauksesta annettu valtioneuvoston asetus (1196/2018).